

ІНСТИТУТ
УКРАЇНОЗНАВСТВА
і.м. ІВАНА КРИП'ЯКЕВИЧА
НАН УКРАЇНИ

К Н Я Ж А

X

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ УКРАЇНОЗНАВСТВА ім. ІВАНА КРИП'ЯКЕВИЧА

ДОБА

І С Т О Р І Я І К У Л Ь Т У Р А

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Володимир АЛЕКСАНДРОВИЧ

Леонтій ВОЙТОВИЧ

Віра ГУПАЛО

Микола ЛИТВИН

Олександр СИТНИК

Даріуш ДОМБРОВСЬКИЙ

Марта ФОНТ

ЛЬВІВ 2016

ББК 63.3 (4 Укр)

Княжа доба: історія і культура / [відп. ред. Володимир Александрович]; Національна академія наук України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2016. – Вип. 10: Святий Володимир Великий 1015–2015. – 328 с.

Збірник присвячено одній з найвизначніших постатей раннього періоду української історії – князеві Володимирові Святославовичу (962?–1015) й приурочено до 1000-ліття його кончини. Аналізується широкий спектр проблем історії та культури епохи святого Володимира Великого з акцентом не тільки на його постаті, а й діяльності у контексті становлення національної традиції та місця тогочасного історичного й культурного досвіду в національній свідомості, окремі студії пропонують новаторські погляди на поодинокі сторони тодішньої дійсності та її рецепції. Особлива увага незмінно приділена західноукраїнському контекстові та традиції епохи.

Редакційна колегія:

Александрович В., доктор історичних наук
(відповідальний редактор)

Войтович Л., професор, доктор історичних наук
(заст. відповідального редактора)

Гупало В., доктор історичних наук

Литвин М., професор, доктор історичних наук

Ситник О., доктор історичних наук

Домбровський Д., доктор габлітований

Фонт М., професор, доктор габлітований

Опубліковано за сприяння Фонду Катедр Українознавства,
освітньої неприбуткової доброчинної інституції (США)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації КВ № 16443-4915 Р від 19.02.2010

ISSN 2221-6294

© Інститут українознавства
ім. І. Крип'якевича НАН України, 2016

Святой Володимир Великий

1015–2015

КНЯЗЬ АДОБА

Юрій ДИБА

**ГЕОГРАФІЯ ПОЧАТКОВОЇ РУСІ ЗА СХІДНИМИ
ДЖЕРЕЛАМИ**

9

Олександр РОМЕНСЬКИЙ

**ВІЗАНТІЙСЬКЕ ПОСОЛЬСТВО ДО ЯРОПОЛКА
СВЯТОСЛАВОВИЧА У СВІТЛІ МІЖНАРОДНОЇ ПО-
ЛІТИКИ РУСІ 70-Х РОКІВ X СТОЛІТТЯ**

59

Олег БУБЕНОК

КОЛИ ТМУТАРАКАНЬ СТАЛА ВОЛОДІННЯМ РУСІ?

69

Александр РОМЕНСКИЙ

**КНЯЗЬ ВЛАДИМИР И ВИЗАНТИЯ: К ДИСКУССИИ
О ХРОНОЛОГИИ РУСКО-ВИЗАНТИЙСКИХ ОТНО-
ШЕНИЙ В ПОСЛЕДНЕЙ ЧЕТВЕРТИ X ВЕКА**

77

Леонтій ВОЙТОВИЧ

**СКАНДИНАВСЬКІ ГОРИЗОНТИ КНЯЗЯ ВОЛОДИ-
МИРА СВЯТОСЛАВОВИЧА**

91

Олександр ГОЛОВКО

**СТЕПОВА ПОЛІТИКА РУСІ В ПЕРІОД ПРАВЛІННЯ
КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА СВЯТОСЛАВОВИЧА**

103

Віталій ЛЯСКА

**“ИДЕ ВОЛОДИМИРЪ... И ЗАМ ГРАДЫ ИХЪ...”: РЮ-
РИКОВИЧІ ТА “ОКНЯЖІННЯ” ПЛЕМІННИХ ЗЕ-
МЕЛЬ У ВЕРХІВ’ЯХ ЗАХІДНОГО БУГУ Й ВЕПРУ**

117

Александр МУСИН

**КНЯЗЬ ВЛАДИМИР СВЯТОЙ И КУЛЬТУРА КИЕВ-
СКОЙ РУСИ ГЛАЗАМИ ТИТМАРА МЕРЗБУРГСКО-
ГО**

165

Володимир АЛЕКСАНДРОВИЧ

**ХРЕЩЕННЯ КИЇВСЬКОЇ ДЕРЖАВИ Й УТВЕРДЖЕН-
НЯ ХРИСТІЯНСЬКОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ТРАДИЦІЇ В
УКРАЇНІ: ДОСВІД ЕПОХИ СВЯТОГО ВОЛОДИМИРА
ВЕЛИКОГО**

199

З М І С Т

Вадим СТАВИСКИЙ

“НЕОБЫЧНЫЕ ПЕСНИ” В ТЕКСТЕ ГАЛИЦКО-ВОЛЫНСКОЙ ЛЕТОПИСИ (ПО СЛЕДАМ ТЕКСТОЛОГИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ АНТОНА ГЕНСЕРСКОГО)

229

РЕЦЕНЗІЇ ТА ОГЛЯДИ

Александр МУСИН

НЕКОТОРЫЕ МЫСЛИ, ВОЗНИКАЮЩИЕ ПОСЛЕ ПРОЧТЕНИЯ НОВЫХ КНИГ. ОБ “ОЧЕРКАХ НАЧАЛЬНОЙ РУСИ”, СОСТАВЛЕННЫХ АЛЕКСЕЕМ ПЕТРОВИЧЕМ ТОЛОЧКО. Толочко А. П. Очерки начальной руси. – Киев; Санкт-Петербург: Лаурис, 2015. – 336 с.

242

Володимир АЛЕКСАНДРОВИЧ

ВОЛИНСЬКИМИ СЛІДАМИ СВЯТОГО ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО: ПРОБЛЕМА ТА ЇЇ ІСТОРИЧНЕ ТЛО. Диба Ю. Батьківщина святого Володимира. Волинська земля у подіях X століття (Міждисциплінарні нариси ранньої історії Руси-України). – Львів, 2014 (Невідома давня Україна. – Вип. 1). – 484 с.: іл.

258

Юрій ДИБА

НА СТОРОЖІ “ПРЕТЕНЗІЙ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ”? НЕ ПОСЯГАЮЧИ НА СЛАВУ ЗОЇЛА... Таланин В. И. Русская и русско-венгерская знать X–XV вв. Историко-генеалогическое исследование. – Запорожье, 2016. – 227 с.

273

Володимир АЛЕКСАНДРОВИЧ

ІСТОРИЧНА ПАМ’ЯТЬ ПРО СВЯТОГО ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО ЯК ОБ’ЄКТ НАЙПЕРШЕ РОСІЙСЬКОГО ІМПЕРСЬКОГО ВИМІРУ?.. Ричка В. Володимир Святий в історичній пам’яті. – Київ, 2012. – 202 с.

287

АНОТАЦІЇ 287

SUMMARY 287

ЗМІСТ “КНЯЖОЇ ДОБИ”. ВИП. 1–10. 2007–2016

311